

JEFF DICKSON I ELS ORGANITZADORS DEL PALACE PREPAREN UNA VETLLADA SENSACIONAL

HEM ENTRAT

en un període de grans esdeveniments pugilístics. La prova que Jeff Dickson va fer amb el mite Gironès-Al Brown, va donar uns resultats excel·lents —algú ha parlat de seixanta mil pessetes de benefici—, i el promotor parisenc està ben decidit a intentar portar a casa nostra combats dels quals fins a la data n'havíem pogut presenciar molts pocs.

Els nostres organitzadors del Palace, tot i no dedicar-se de ple a aquests negocis, havien posat excel·lents combats, i ens havien proporcionat l'oportunitat de poder admirar el joc de pugilistes de força anomenada. Però els faltava decidir per dedicar-se a organitzar reunions de gran envergadura, d'aquestes que comporten presumpcions elevadíssimes, i que moltes vegades ocasionen la ruina de més d'un organitzador. Muntar vetllades d'aquesta categoria és una cosa molt exposada, però els aficionats catalans es mereixen això i molt més. L'afició de la nostra terra, que mai no ha negat el seu concurs a cap empresa esportiva de veritable categoria, precisava que sortís un promotor valent per tal que els nostres rings poguessin ésser teatre de combats entre pugilistes de primer rang i d'anomenada mundial.

JEFF DICKSON HA OBRAT EL MIRACLE

AVUI de despertar els nostres aficionats. El popular promotor que en poc temps s'ha fet amo absolut dels primers rings europeus, ha aconseguit que de cop i volta s'interessessin per la boxa homes de casa nostra que mai no s'havien deturat ni a pensar un sol instant que un combat noblement disputat és susceptible d'interessar no ja tots els entesos, sinó també qualsevol profa.

El combat Gironès-Al Brown, que tant i tan diversos comentaris ha suscitat, l'hem sentit discutir a moltes penyes que no tenen res d'esportives, a més de què ha estat el tema obligat de totes les converses de la gent aficionada als esports més diversos.

Jeff Dickson, en el sopar que va donar als cronistes de boxa, va dir que venia a organitzar a Barcelona, disposat a fer tot el que estigués a la seva mà per enlairar la boxa catalana, i al mateix temps a guanyar-se les simpaties dels nostres aficionats amb l'organització de vetllades a l'alçada de les millors que es donen a París.

ES PREPARA UNA VETLLADA

que bé podem classificar de sensacional. Després del combat Al Brown-Gironès, que era dels que més podien interessar els nostres aficionats, ara Jeff Dickson i els organitzadors del Palace preparen una reunió magna per al dia 26 de novembre, a base del combat Carnera-Uzoudun, en la qual com a combats complementaris figuraran el que oposarà Josep Gironès a Johnny Cutburt i el que encararà Milton Pladner a Charles Flix. Es a dir, una reunió

en la qual hi haurà sis primeres figures. Carnera-Paulino és un combat que interessa, perquè es tracta de dos pesos forts d'anomenada, i perquè és un combat que pot proporcionar-nos emocions fortes.

Però al nostre entendre no és precisament aquest el millor combat del programa, sinó que dels tres que hem dit és el menys interessant. Per als nostres aficionats i per a tots els entesos en general, prometen més les dues topades dels nostres dos campions d'Europa amb aquests dos homes de classe reconeguda, que són Cutburt i Emile Pladner. Johnny Cutburt és el campió anglès dels pèlmes, un home de vint-i-cinc anys, que ha aconseguit performances de força mèrit, i posseeix un rècord ben notable, del qual destaquen matches nuls amb Al Brown, Benny Valger, André Routis i Teddy Baldock, i triomfs damunt prestigiosos pugilistes, entre els quals hi ha gairebé el bo i millor d'Europa dintre la categoria. Johnny Cutburt ho ha arribat mai a un títol europeu per la resistència dels anglesos a reconèixer l'autoritat de la I. B. U.

Quan a la vuita de Pladner, no cal—creiem—ponderar les qualitats del petit francès. Ha estat campió del món i ha batut homes de veritable classe. I si el seu rècord i el seu historial no fossin prou, Charles Flix té pendent amb ell un combat que Pladner li va guanyar a París en condicions del tot adverses per al nostre pugil.

I això sol ja és garantia que el combat ha de resultar molt interessant.

HI HA, PERÒ, DIFICULTATS, moltes dificultats, perquè Dickson i els seus representants a Barcelona puguin organitzar aquesta reunió. No hi havia ferivencencia, ni expectació de cap mena. La gent anava arribant d'una manera maquina, sense presses i sense angúnies. La lluita, per a posar-se a to, fou ensopida. Per acabar-ho d'adobar, començà a ploure un quart abans d'acabar i molts espectadors no es veieren amb prou forces per aguantar la pluja i el partit i iniciaren la desfilita. A més, com que es començà massa tard, es va fer fosc abans d'hora i el partit va acabar d'una manera trista, ensopada, com havia començat. Fou—repetim—un perfecte partit de Tots-Sants.

La intenció és que aquesta magna vetllada tingui per marc el nostre Estadi de Montjuïc; però, segons sembla, els encarregats de donar el permís necessari perquè Jeff Dickson pugui disposar de l'esmentat Estadi, no s'acaben de decidir. Es diu que Dickson ofereix quatre mil pessetes pel lloguer, i els que han de donar la conformitat troben que l'oferta no s'ho val.

S'atribueixen a Dickson les paraules següents:

—Jo portaré periodistes estrangers que parlaran de Barcelona i faran una bona "reclamació" a la vostra ciutat. Gràcies a mi, les Agències informatives han pogut anunciar que es preparava la vinguda de

cinc mil feixistes a presenciar la topada del seu Carnera amb el vostre "Polino". Jo faré durant uns quants dies l'atenció de tot el món esportiu es concentrar a la vostra Barcelona. I amb tot això, encara trobeu que la meua oferta no s'ho val?

Si Jeff Dickson s'ha expressat així, no es pot negar que la raó la té tota. Si precisament aquestes quatre mil pessetes més valdria que la ciutat les pagués a ell. Serien les més

ben esmerçades, quant a propaganda. Si al promotor francès se li han posat aquestes dificultats, és perquè que el que pugui les faci desaparèixer. Una ciutat que deixa el seu Estadi a una Empresa de dirt-track per dues mil cinc-cents pessetes, bé pot deixar-lo per quatre mil per a una vetllada de boxa, que serà una manifestació esportiva de les més grans que s'han donat a Europa.

QUEENSBERRY

FUTBOL INTERNACIONAL

La diada de Tots-Sants a Les Corts. — Els portuguesos del "Bemfica", de Lisboa, batuts per cinc gols a un. — Una lluita sense transcendència

SPORT LISBOA E BEMFICA

Aquest equip, que és un dels millors de Portugal i que pertany a la societat esportiva més important de Lisboa, va venir per primera vegada a la nostra ciutat, l'any 1921. El Barcelona el va contractar per a jugar dos partits per les festes de la Mercè i en els dos partits l'equip de "nostros hirmãos" fou batut. En el primer, per cinc gols a cap; en el segon, per cinc a dos. Com que disabte ho foren per cinc a un, hem de creure que el número cinc té alguna relació amb aquest equip.

Sempre és interessant en aquesta mena de competicions fer història. L'any 1921, tenia el Barça un gran equip. Comptava amb homes com Zamora, Alcántara, Samitier, Martínez, Sancho, etc. Aleshores, com aquesta vegada, el Barcelona no els va oposar l'equip complet. En el primer partit no jugaren Alcántara, ni Samitier; en el segon, deixaren d'arreglar-se Zamora, Alcántara i Martínez. L'equip portugués, aleshores, com ara, va causar la impressió d'un equip d'empena de sang, de molta voluntat, però en conjunt de tècnica, inferior al nostre. El Barcelona arrencarà en el primer partit, l'equip integrat pels següents jugadors: Zamora, Coma, Surroca, Torralba, Sancho, Cella, Vinyals, Martínez, Gràcia, Píera i Martínez-Sagi. En el segon, defensaran els colors blau-grana, Bruguera, Coma, Surroca, Torralba, Sancho, Samitier, Vinyals, Cella, Gràcia, Píera i Martínez-Sagi. Hem de remarcar un fet curiós. La crítica esportiva local, en comentar aquests partits, començà a parlar de Píera, dient que prometia ésser una gran figura. Els partits es jugaren al camp del carrer de la Indústria.

EL PARTIT DE DISSABTE

Fou un perfecte partit de Tots-Sants. El camp de Les Corts no arribà a complenar-se. No hi havia fervescencia, ni expectació de cap mena. La gent anava arribant d'una manera maquina, sense presses i sense angúnies. La lluita, per a posar-se a to, fou ensopida. Per acabar-ho d'adobar, començà a ploure un quart abans d'acabar i molts espectadors no es veieren amb prou forces per aguantar la pluja i el partit i iniciaren la desfilita. A més, com que es començà massa tard, es va fer fosc abans d'hora i el partit va acabar d'una manera trista, ensopada, com havia començat. Fou—repetim—un perfecte partit de Tots-Sants.

El Barcelona va arrencar un conjunt bastant acceptable: Nogués-Oro, Mas, Font, Guzman, Ramon, Diego, Sastre, Arocha, Bestit i Pedrol. Oro i Font, foren substituïts, avançant el partit, per Saura i Garcia.

El "Bemfica" arrencà aquest onze: Dijson, Ballao, Feixeira, Tavares, Oliveira, Ugo, Dionísio, Cardoso, Silva, Gonçalves i Oliveira. Ugo substituï el mig centre Oliveira i Carvalho, ocupà el lloc de Ugo. Arbitrà el senyor Boada.

COM VA APUNTAR-SE EL BARCELONA LA VICTORIA

Al cap de sis o set minuts de començat el partit, el Barcelona ja s'havia apuntat dos gols. El primer, a conseqüència d'un cop lliure contra els portuguesos que llançà Pedrol amb efecte, acabant la jugada Diego. Moments després, un bon

avenc d'Arocha, Pedrol i Sastre, fou aprofitat per aquest darrer per a marcar, en una excel·lent jugada personal, el segon gol.

La cosa, es va ensopir, a partir d'aquest segon gol. Els portuguesos es defensaren amb braó i Dionísio, l'extrem dreta, aconseguí marcar, quan mancaven cinc o sis minuts per a la mitja part. Va anar de poc, que en arribar el descans no assenyalés el marcador un empat a dos gols. Castigats els catalans amb un penalty, per mans de Mas, el porter Nogués deturà valentment el xut fortíssim del jugador portugués que executà el càstig. Es guanyà una ovació i el resultat de dos gols a un, favorable al Barcelona, persistí.

Els primers vint minuts de la segona part, no foren remarcables per cap concepte, si exceptuem alguna violència que el públic protestà, una de les quals ocasionà l'expulsió del jugador Tavares, pels mateixos delictes portuguesos, els quals es guanyaren una ovació.

En els darrers vint minuts del partit, quan ja començava a fer-se fosc, i la pluja feia desfilar la concurrència, aconseguí el Barcelona altres tres gols. El primer, per mitjà de Pedrol, aprofitant una passada de Sastre; el segon, per mitjà de Sastre i el tercer, gràcies a una valenta rematada, amb el cap, d'Arocha.

UN BREU COMENTARI

Cap dels dos equips no ens va fer una bona exhibició. Individualment, però, resultaren remarcables algunes actuacions. D'entre el conjunt gris a més no poder, destaquem Mas, Guzman i Sastre. Dels portuguesos, els millors, al nostre entendre, foren els defenses i l'interior Cardoso.

L'arbitratge, no topà amb grans dificultats.

El partit, com he dit, passà sense pena ni glòria. I en traguérem el convenciment—que ja el teníem abans de celebrar-se—que el Barcelona podria ben bé establir-se aquest partit. En ple campionat, amb l'equip incomplet, i en una diada com la de dissabte, trobem que no és oportú un partit internacional. La liquidació de la guixeta, potser ho digué amb més eloquència que nosaltres.

Es d'agrair, però, la bona voluntat.

L. A. B.

L'homenatge a Cañardo

Ahí, al vespre, es va celebrar l'homenatge a Marian Canyardo. El va organitzar el F. C. Barcelona. A més de Canyardo, s'homenajà Julià Espanyol, Roca, G. Garcia i l'equip de rugby del Barcelona. Es a dir, tots socis esportius del club barceloní.

Alas de l'apat, el senyor Doménech, que presidia, va dir unes paraules en record del senyor Canyardo. Va demanar un minut de silenci a la seva memòria, que fou guardat religiosament per tots els concurrents.

El senyor Zapater parlà en nom de la Junta de la significació de l'acte i a continuació van parlar, també, els senyors Roca, Jaumandreu, i el nostre company Lluís Aymami, en representació del Sindicat de Periodistes Esportius.

L'acte va acabar en mig de la més gran satisfacció dels concurrents.

El Campionat d'Espanya de mig fons, suspès per la pluja

Una vegada més, la pluja ha malmet la realització d'un gran programa ciclista. El Campionat d'Espanya de mig fons amb entrenadors, que s'havia de disputar ahir i que era esperat amb gran expectació.

Els organitzadors han decidit traslladar-lo al diumenge vinent.

Per cert que d'haver-se celebrat ahir a la tarda, es presentava un conflicte. Vicents Cebrià, segons sembla, coaccionat el seu ànim per l'increment que pren entre els partidaris d'Espanyol la suposició que durant la lluita obriria exclusiva-

NATACIÓ

L'epíleg de la V Travessia al Port de Barcelona
La Federació Catalana reconeix la seva impotència

A trenta dies vista, després de la celebració de la Travessia del Port de Barcelona, encara, per desdort, s'està parlant qui en definitiva és el guanyador de la Challenge Duran, punt de partida de totes les discussions hagudes, i que encara duren, ja que la Federació, amb un tacte fi, s'ha excusat de la millor manera possible per a no quedar malament amb els clubs litigants, o siguin el Barcelona i l'Atlètic.

Un afer tan senzill de resoldre, no de la Federació, sinó del Col·legi d'Arbitres, s'ha embolicat una mica massa, tot en perjudici de l'esport aquàtic, fins ara net de tota mena de jocs i treballs de sapa.

En primer lloc cal llegir el Reglament de la Travessia, i veurem que el Jurat nomenat pel Col·legi Oficial d'Arbitres de la Federació Catalana de Natació Amateur, era l'únic jutge inapel·lable per a resoldre totes les reclamacions que li fossin fetes. Doncs si l'esmentat Jurat va donar una classificació, és a dir, va classificar, a mesura que arribaven els participants a la meta, per mitjà dels números dels casquets que portaven, sense cap classe de nom ni de club, la seva classificació havia d'ésser "única" per a donar la classificació definitiva, i prescindir de les desigualtats fetes pels controls secrets, nomenats pel club organitzador, segons el que ha manifestat el senyor Ludvig, president del Col·legi d'Arbitres.

Amé això dels controls, ja el dia de la famosa assemblea hi va haver un diàleg entre el representant del C. N. Atlètic i el senyor Ludvig, que existí, potser, un malentès per part del darrer. El representant del club organitzador va donar-li un seguit de noms de controls secrets en què eren representats tots els clubs, encara que sense llur permís, i el president del Col·legi d'Arbitres sembla que va donar-li la seva confirmació... però que es creia que no era per a exercir tals funcions. Es a dir que els controls existiren i desqualificaren nedadors, la major part del Barcelona, i precisament els desqualificadors foren socis d'aquest cercle.

Doncs bé: si aquests varen ésser nomenats pel senyor Ludvig, i si aquest senyor atribueix de fer-ho sense el consentiment dels seus companys de Comitè? Hom creu que no està facultat per a tals coses, i el més natural és que els nedadors desqualificats pels controls puntuïn per a llurs clubs, tal com en les llistes oficials dels jutges d'arribada consten.

El segon paràgraf del comunicat de la Federació ho diu ben clar: "Rectificar la llista oficial existent, de totes aquelles deficiències reclamades, rehabilitant aquells nedadors desqualificats que es presentaven a la informació pública a protesta, així com també incloure-hi aquells que en aquesta demanen la seva inclusió a la llista definitiva que s'establirà d'acord amb aquests principis, que es faran públics tot seguit."

Amé aquest solt de la Federació sembla que la cosa estigui ben aranjada. Donada per vàlida la classificació oficial dels jutges d'arribada, sense fer peu en les desigualtats fetes pels "pseudo-controls", i donant-li la com a definitiva per a l'adjudicació de la Challenge Duran.

Però ara ve que la Federació, en la nota enviada, en el tercer apartat diu: "Considerant que a honor i homenatge al Trofeu Duran, el club que el deteni definitivament ha d'haver-lo guanyat dintre la més clara, sincera i reconeguda esportivitat, s'ha acordat: Que sigui quin sigui el club que pugui resultar-ne guanyador en la llista definitiva que aquesta Federació donarà en virtut de l'anterior acord, es considerarà com a "no vencedor", pels solcs efectes de l'adjudicació del Trofeu Duran, el qual haurà d'ésser novament disputat l'any vinent, les inscripcions per al qual hauran de fer-se directament i amb vuit dies d'anticipació a la Federació Catalana de Natació Amateur, la qual curarà de l'organització tècnica. Podran puntuar so-

ment en benefici del seu germà, es negava a prendre la sortida, i com que els organitzadors no li ho consentiren, va decidir sol·licitar per escrit a la U. V. E. l'autorització perquè li permetessin de renunciar-hi.

Un cas nou i segurament imprevist en els reglaments de carreres —avui la circumstància que és per primera vegada en els anys de les competicions darrera moto, valent per a un títol nacional, que dos germans han de figurar com a adversaris— que ha d'ésser objecte d'especial estudi per part del nostre primer organisme. Se suposa que en la decisió de Vicents ha influït l'opinió del seu germà interessat i capficat a evitar que es pugui dir que si guanya el títol ha estat per la menor part de col·locació d'aquell.

Els organitzadors ens fan saber que per al diumenge vinent serviran les mateixes entrades i localitats i entrades ja despatxades. No obstant, els qui desitgin la seva devolució, la poden sol·licitar als respectius llocs on haguessin fet l'adquisició.

lament com a nedadors del club federat que els inscriu aquells nedadors que tinguin llicència d'abans del primer de setembre."

El comentari ve tot sol. Si el segon apartat dona com a vàlida la llista oficial, amb totes les seves esmenes, i per què repetir la carrera l'any vinent per a l'adjudicació del Trofeu Duran?

Es que la Federació, la màxima autoritat, no vol arrossegar amb tota la seva responsabilitat per a donar aquest any el definitiu guanyador?

No volem fer cap retret, però ja aquest assumpte ha passat a mans del més alt organisme, prescindint del Col·legi d'Arbitres, que era l'únic jutge per a resoldre-ho. Cal que ho faci ben clarament, prescindint de mires personals i lligams de club i obrint amb la imparcialitat més lleial possible.

La Federació Catalana, de la qual formen part estimats amics, i que de cap de les maneres volem molestar, aquesta vegada creiem que no ha obrat com calia.

I diem això perquè en la seva nota diu que, per a l'adjudicació del Trofeu Duran, la classificació d'enguany no serà vàlida, i si per als altres efectes.

Per a aquests viatges no calien alforges—valgui l'expressió—, ja que si tenien el criteri de no donar aquest any el definitiu vencedor, no calia que presenciessin escenes, com l'Assemblea pública, que diuen molt poc a favor de l'esport aquàtic, el més pur i net en tots els sentits.

L'acord d'aquesta decisió, que sembla fet per a donar l'any vinent una major expectació als clubs interessats en aquest afer, no els ha fet gaire gràcia, i es diu si un d'ells demanarà assemblea general per a resoldre-ho definitivament.

Com que manca espai, i encara hi ha molt a dir, esperem la setmana vinent per tornar-hi, amb tot i ésser refractaris a parlar-ne tan crument com és norma de la nostra imparcialitat.

L. G. ABRIL

Donà catalana:
Educa els fills en la teva llengua.

PER QUE NO VOLI

El prototipus dels pilots aviadors a via estreta han publicat recentment uns quilomètrics articles que volen ésser de propaganda aeronàutica, en els quals, com de costum, ens explica: "...he pasado una meseta disfrutando de las bellezas naturales de la bella comarca pirenaica, y dedicado a la práctica del motorismo y del pedestrianismo".

...bé, notabilíssim articulista, ja sabem per anteriors articles que havíeu passat l'estiu a Ribes. També sabem les vostres modestíssimes aficions al motorisme i les més modestes aficions al motorisme i les més modestes encara de caminar per la muntanya... tot, però tot, menys volar.

NO ES PAS AIXO

A "Solidaridad Obrera" del passat dia 31, llegim una informació del corresponent de Sabadell, en la qual es parla en tons despectius del públic que va adalderat a presenciar els partits de futbol, mentre hi ha obrers a les presons.

No és pas això. El corresponent sabadellenc del nostre col·lega no està just en les seves apreciacions. Cal tenir en compte les campanyes prepresses polítiques i socials realitzades pels esportistes catalans i les moltes recaptacions que s'han fet en partits de futbol, a profit dels presos. No està just aquest corresponent. Els esportistes han palèsat a bastament que si van adalderat a presenciar un partit de futbol, també saben ajuntar llur esforç per aconseguir la llibertat dels perseguits i saben desprender-se d'uns quants pessetes per alleujar la situació d'aquests.

Esportiu no és pas contrari de ciutadà. Els fets, d'un temps a aquesta part, han demostrat el contrari.

Els esportistes no oblidem que hi ha molts homes injustament tancats, i en tot moment estan disposats a formar com a ciutadans.

Maison Dorée

Cafè - Brasserie - Restaurant - Saló de Te
PLAÇA DE CATALUNYA, NUMERO 7

LAPIZ TERMOSAN

MODERNA EMBROCACIÓ SÒLIDA

APLICACIÓ FÀCIL
NETA
I CÒMOD

Es presenta en forma de facilíssim ús. Net i econòmic. Per a servir-se'n no es necessita cap preparació prèvia. Ràpidament redueix les inflamacions i les congestions, suprimint el dolor de les contusions i els cops, tan sols fregant lleugerament la part contusionada i recobrint-la amb un mocador o bena, sense que es produeixin alteracions cutànies ni coïssor.

"LAPIZ TERMOSAN"

és el veritable preparat de la lluita contra el dolor. Es ven a tots els Centres d'Específics i Farmàcies, al preu de 4'25 pessetes el tub. Si no el trobeu a la vostra farmàcia, demaneu-lo per correu al dipòsit general: R. SALA - carrer de París, 174. -- BARCELONA, enviant l'import en segells de correu o per gir postal.

AVIS ALS CLUBS DE FUTBOL. — Com sigui que s'han tramès mostres gratuïtes a tots els clubs d'Espanya, es prega a tots els que no les hagin rebudes que s'enviïn comunicar-ho al dipòsit general, el qual els n'enviarà novament.

Venda d'aparells cinematogràfics
per a aficionats, i
LLOGUER DE PEL·LÍCULES
PATHE-BABY

L'assortiment més extens de pel·lícules
Preus mòdics -- Organització perfecta
Demaneu el nostre catàleg especial, que lliurem
gratuitament

CINEMATOGRAFIA AMATEUR

Balmes, 12 - Telèfon 21470. -- Barcelona
(entre Vergara i Rda. Universitat).

articles i reportatges

La "normalitat"?

Què passa a Telègrafs?

En poc temps — i això és una publicació — han estat traslladats quatre funcionaris de la Central de Telègrafs de Barcelona. Gent amb una feina de servei correcte, algun amb molts anys de permanència en aquestes oficines, han estat traslladats d'una manera fulminant — amb vuit dies de temps — a llunyanes oficines de províncies.

A petició pròpia? No. De resultes de formació d'algun expedient? No. Amb motiu de què, doncs, han estat traslladats aquests funcionaris? No se sap. Més ben dit, no se sap oficialment. El cert és que en pocs dies, ha estat ordenat el trasllat de quatre funcionaris de Barcelona: un a Tenerife, l'altre a Oviedo, l'altre a Huelva i finalment l'altre a Pontevedra. Concretant més, direm que el primer es troba actualment a la Presó Model en qualitat de detingut governatiu; que l'últim és amic d'ell i en certa ocasió s'interessà pel seu company perseguit prop del governador, i que el segon i el tercer eren director i redactor, respectivament, d'aquella fulla liberal i batalladora — defensora d'antiquíssims interessos professionals, i, a l'hora, defensora d'interessos de justícia i de liberalisme — que es diu "La Voz de Telègrafs" i que, suposem — hagué de deixar de publicar-se.

No voldríem creure res. Però la injustícia comença amb aquests quatre funcionaris — què demà poden ésser vuit o quinze — és prou considerable i massa evident perquè LA RAMBLA hagi de cridar l'atenció de la Direcció General de Telègrafs i, encara, perquè convisqui la seva protesta per un tractament tan injust i arbitrari.

Hi ha una llei de funcionaris, l'èncicla de l'any 1918 en la qual és prevista i fixada la inamovibilitat: si no és a petició pròpia — fora del cas en què calgui expedient per un individu per faltes comeses en el servei —, no pot ésser traslladat definitivament cap funcionari.

Aquesta setmana ha començat la fabricació de discos la casa Polydor. Una fabrica més a Barcelona, d'aquesta indústria que sembla vulgui acaparar l'atenció musical de per tot arreu.

Cada dia hi ha un cinema sonor nou, i de tant en tant podem anunciar, com avui, una nova marca de discos. Sembla que això hauria de donar com a resultat la creació d'orquestracions simfòniques, puix que, no hi ha cap dubte que molts dels nostres músics es trobaran amb una vaga forçosa.

En el nostre país, on tot hi és paradoxal i força anormal, resulta el contrari. L'orquestra Pau Casals, per exemple, ha de suspendre un concert de l'Associació Obrera de Concerts, perquè alguns dels seus executants, ho són també de la Banda Municipal. Hem vist desaparèixer en poc temps, l'Orquestra Simfònica de Barcelona, l'Orquestra de Música da Camera i la dels Amics de la Música.

Tindríem la desgràcia de tenir sofament uns quants músics bons i els altres capaçs només de tocar per aquests teatres de sarsuela? Jo no ho crec, puix que solament amb els músics que jo coneix personalment, n'hi ha prou per a constituir una i més orquestracions que amb disciplina i treball arribarien a fer-ho bé.

Aleshores, la culpa d'aquesta decadència, la tindria el públic que no assisteix al concerts en nombre prou important, perquè les nostres institucions puguin sostenir-se honorablement?

Catalunya, hauria perdut els mecenes?

Si fos això darrer, millor. Un mecenes imposa sempre el seu punt de vista. Si és un home de tendències reaccionàries, ja poden estar segurs que afuixarà la butxaca, però exigirà que es faci la seva voluntat. El mecenes dona un capital amb què els músics poden treballar a guàrdia preu, o que voten o que encallament ajupen l'esquena, sense que ningú els doni el cop de fuet.

Així el cinema sonor, ja T. S. F. i el fonògraf que a tot arreu del

En el cas que ens ocupa, no solament s'han estat traslladats, sinó que l'ordre ha vingut, en alguns casos, telegràficament, i ha estat fixat a l'interessat un termini de vuit dies per abandonar la seva actual residència i personar-se a la que se li ha fixat a cap.ici.

En el seu aspecte purament professional, la cosa potser no tindria una gran importància si els seus funcionaris de Telègrafs fossin normals i les despeses d'un viatge així — viatge forçós — fossin avançades per qui hauria de fer-ho: per l'Estat. Però un funcionari de Telègrafs, obria un nou problema, gairebé ridícul, i això vol dir que ha de dedicar-se, fora d'hores, a altres ocupacions que li permetin de complir la seva menestralitat. I, damunt d'això — damunt del treball que significa en aquestes condicions el trasllat fulminant a una ciutat desconeguda — hi ha l'agravament que, tant i es troba en l'oposició com si no, el funcionari ha d'averçar l'import del viatge — d'ell i, si en té, dels seus familiars — a la plaça on s'ha d'incorporar, i fins al cap de molts mesos, l'Estat no reintegra de les quantitats despesades. De les quantitats que no sempre es reben a mà per a desemborsar en un moment donat.

Què signifiquen aquests trasllats? Per què és vulnerada d'aquesta manera la Llei de Funcionaris? És que ens trobem encara en plena dictadura?

Per avui ens limitem a apuntar aquests fets, prou greus perquè haguessin d'insistir-hi en successives edicions. Un funcionari civil no és un soldat: és un home amb drets i garanties, al qual protegeix, d'una manera expressa, una Llei. Bé està que se li exigeixi un determinat rendiment de treball: però el que no pot exigir-se-li, en nom de res, és que s'gui, per exemple, monàrquic.

món, excepte el primer, són al servei de la música, a la nostra terra serien l'enemic del bon gust?

I bé, cal dir que hi ha molta d'algú. És inútil parlar de la música mediocre que donen les nostres estacions emissores; tothom sap el sacrifici que representa escoltar massa sovint els concerts radials.

Donem ara un cop d'ull als catàlegs de les nostres cases de discos; si bé no hi manquen coses excel·lents — per les quals sempre he tingut l'elogi i l'entusiasme — hi ha una majoria de discos comercials i de gust molt dubtós. De la producció nacional, només se salven els discos de cant flamenc i les sardanes per les nostres mal prou celebrades cobles.

Un bon disc d'orquestra, ens arriba de Filadèlfia o d'Amsterdam o de Berlín.

I els grans cantaires? I els pianistes i violinistes? Fins el gran Pau Casals, violoncellista, ens arriba a Catalunya amb el seu nom gloriós, traduït.

Amb ocasió de salutar la nova casa Polydor, que arriba de l'estranger plena de prestigi, en pla també de dir a totes les altres que poden contribuir a formar el gust del públic i l'clientela serà millor i més nombrosa.

JOSEP FONTEBNAT

Ciudadà:

Has vist les darreres obres estrenades al teatre català?

BOSTON - BARCELONA

(Un campament

a l'Atlàntic)

Recordeu-ho!!

REPORTATGES DE "LA RAMBLA"

El Don Joan sabadellenc

Una llaua amb certificat de bona conducta. -- Un home no és un meló. -- A la Creu Alta hi manca gent. -- El joc brut i les penyores federatives. -- Als equips, més val tenir-hi amics que no pas "asos". -- Com quedarà tot això... -- Els fanàtics de torn

Inesperadament, tot just tornat per segona vegada del Marroc de jugar uns partits de futbol — la primera va ésser, si no recordo malament, l'any 1921, per complir-hi el servei militar — Joan Tena, el noi gran d'aquesta família sabadellenc que anys enrera, quan el professionalisme no havia fet obrir l'ull a ningú, militava sencera al "Centre", rebia una lletra que, si bé portava un membre on es llegia "Real Club Deportivo Español" i al costat del segell del club hi signava el "Secretario general", podia molt bé creure's que havia estat redactada en qualsevol oficina o botiga de cigrons a l'engròs.

Es tractava, senzillament, d'una llaua. Una llaua sense embuts, sense apel·lació. "Tenim el gust de comunicar-li que amb aquesta data..." "Restem, però, força satisfets dels seus serveis..." "Co que ens plau de manifestar-li pel seu coneixement i als efectes conseqüents..." Joan Tena va quedar donant voltes a la lletra. Va córrer a mirar-se al mirall. El seu aspecte era el d'un home sà. Va decidir de fer gimnàsia. Tot anava com una seda. Els múscles responien perfectament. Ni la lleu insignificant lesió, totes les peces en bon estat, cap bleda rovellada. Potser, tot al més, els esperons que començaven a deixar-se veure...

De la Creu Alta a Can Ràbia no hi ha gaire. Però de Can Ràbia a Les Corts encara hi ha menys. I el gran dels Tena, va decidir d'anar a veure com estaven de mitjos — de mitjans, no cal dir-ho — els de la voravida del davant. L'home va presentar-s'hi modestament, sense pretensions, fins i tot amb una recomanació. Malauradament per a ell, qui el recomanava — Samitier, tot just — no tallà el bacallà. Volem dir, doncs, que la gent de Les Corts no varen fer-li gaire bona cara, al Tena. Un home que ve de Can Ràbia, malament, varen dir-se tot recordant el cas Solà... Qui és presenta amb modestia és que no val gaire. Qui necessita que el recomanin és que no se veu amb cor... Total: que per no quedar malament, després d'una junta laboriosa, d'escoltar parers, de demanar a Sabadell la fe de batisme d'En Joan Tena, de fer revisar-lo pel metge de la casa i no sabem quantes coses més, va acordar-se que no hi havia inconvenient a quedar-se'l, però a prova, és a dir, a tati, com si es tractés d'un meló. Ara, Tena, va tocar-se el cap, va donar-s'hi un parell o tres de cops, fixant tota l'atenció possible al soroll que faria. I sincerament, va creure que no es tractava de cap rave, vull dir carabassa... Verd, tampoc ho era. Allà dintre hi havien molts coneixements futbolístics, molta experiència. I va quedar-se sense saber com prendre el per què de quedar-se'l a prova, és a dir, a tati, essent com és un jugador madur, és veritat, però que no té res de carabassa.

I cap a la Creu Alta manca gent! Fet i fet, el "Centre" havia entrat de nou a la primera categoria, havia posat tribuna coberta al camp, al qual s'hi havia sembrat herba, l'equip estava força aparatat... i la veritat, una mena d'orgull, de necessitat de seguir jugant i de demostrar que hi ha gent que tenen "pals a l'ull", que diuen a Sabadell, va fer-li fer cap al Café Euterpe, un dia que hi havia junta. Va ésser joc de poques taules. Tena coneix la Junta sabadellenc i la Junta coneix el Tena. Una llicència de color de rosa que Bretos tenia a punt, un contracte escrit a màquina... i Joan Tena que queda a Sabadell de jugador i entrenador de l'equip del "Centre", coincidint — i creiem que infinit — el seu reingrés amb aquest enlairament del futbol a Sabadell, on han hagut d'ajupir-se, enguany, tots els equips que hi han passat.

Ahí el Sabadell no va estar de bones. Val a dir que sempre no és festa i que tothom té dret a la vida. Els "europes", que es pinten sols per anar repartint punts per aquests mons de Déu, era lògic que ahir progressessin fer la pau dels dos que varen deixar a la primera volta a la Creu Alta, i ensemes fessin quelcom per refer una mica el seu prestigi. Els "europes" varen treure les faves de l'olla, i la veritat és que no se'ls pot dir mal però és fàcil. Varen entrar la canalada com uns homes, i els socis es varen engrascar de debò amb l'equip, i sobretot amb Cros, que va rutilar com quan anava per internacional.

Tot just acabat l'encontre, "Pardal" va ésser-se al guarda-roba del

club visitant. Volia fer-la petar amb Tena. Un deure d'elemental discreció ens impedia parlar-li del partit que s'acabava de jugar. Si fa no fa, tots els jugadors de tots els equips diuen el mateix. Quan han guanyat, és que en saben molt, que l'àrbitre ha estat bé, que el públic és un bon xicot, etc. Quan es perd, tothom ha jugat mig lesionat, l'àrbitre no veia res, els fanàtics són uns tals i uns quals...

A més, Joan Tena és un bon amic amb el qual es pot fer petar la xerrada, encara que hagi perdut el seu equip. No és dels de la primera volada i sap fer-se càrrec. Li preguntem què opina del joc brut i de les darreres penyores federatives a certs jugadors. I tot fent-se la clenxa, Tena va dient...

"Certament, no ho comprenc tot això del joc brut. El futbol s'ha fet perquè el juguin homes i perquè el juguin de debò. Qui tingui por que es quedi a casa. Si un jugador comet una jugada on resplendeixi la intenció de fer mal, de lesionar, sóc el primer d'aplaudir que se'l tregui del camp, crec que es farà molt santament de castigar-lo de valent. Això, però, qui ho ha de fer són els àrbitres. Aquests demostren que no en saben gaire i s'arriba a confondre llastimosament el joc fort, el dur, dels homes, amb el finament mal intencionat, el que desenvolupen jugadors que sembla que no hagin trencat mai un plat, però que saben millor que cap metge on tenim els turmells, la tibia, el peroné, etcètera, etcètera. Això és el que cal vigilar i el que s'ha de castigar!"

Les darreres penyores tampoc les he enteses. En el partit de Sabadell, l'àrbitre ni tan sols va avisar ningú. Vol dir, doncs, que no va creure que ningú faltés. Ara resulta, però, que a criteri de la Federació, varen practicar joc violent Morral, Sangüesa i Castillo. I els socis penyores. Ben fet! Però, i a l'àrbitre, què? Des del moment que la Federació imposa uns castigs, vol dir que va faltar-se, i si es va faltar l'àrbitre no ho va saber castigar, com té obligació, el just fora que se'l castigues a ell i tot. I es donaria, jo almenys ho crec així, una impressió més palesa de veritable justícia.

El pentinat ha quedat perfecte. Ni un cabell se sent revolucionari. La disciplina és unànime. Penseu que el mateix deu ésser en els entrenaments i li ho dic. Tena, però, em diu que no. Que li costa qui sap-lo fer entendre als jugadors que és necessari que tothom cregui, que tothom s'entreni i s'imposi la disciplina que cal al jugador que accepta el futbol com una professió. Que fent-ho així duraran anys...

Ara, Tena es disposa a fer-se el nus de la corbata. Jo comprenc que no és un moment oportú per fer-li cap pregunta, car Tena és un home elegant, i els homes elegants...

"Pardal" també ho és — per res del món sortiríem de casa amb el nus mal fet. Tena el fa bé, posant-hi els cils sentits. Una darrera ullada al mirall el convé que restar tranquil. Llavors ens decidim — car el fet de calçar-se no distreu d'enraonar i de coordinar

idees — a preguntar-li a què creu que és degut l'enlairament del Sabadell i del Badalona i les moltes ensopegades que aquest any tenen l'Europa i l'Espanyol.

"Jo crec — diu el don Joan sabadellenc — que un equip de futbol és bo que tingui jugadors de força física. Però així que aquests esdevenguen "asos" i es fan els ídols del públic i els mimats de la Junta, malament! Es creuen superhomes, deus, van per la seva sempre, no són companys, i el pitjor que li pot passar a un equip és que llurs components no siguin ben amics, que es relacionin força, que s'expliquin els uns als altres les seves impressions, els seus desigs, l'ideal que persegueixen. Jo comprenc que el professionalisme és, en el fons, el culpable que en els equips que en podem dir històrics s'hi establexin diferències, classes, bàndols, gairebé. Però crec que també en tenen força culpa els públics i les juntes, que es creuen que en fer concessions als "fenòmens" de torn — car això va a tongades — ja tenen l'equip arranjat. I un equip són sempre onze homes, onze, no un, ni dos, ni tres, per més bons que siguin. Aquesta és la meua opinió referent a la crisi de l'Espanyol, la de l'Europa també, no m'atreveixo a dir-ho perquè no els coneix tant. Són equips on hi ha, sens dubte, classe, però al meu entendre els manca esperit d'equip, i sobretot amor al club.

"Al Sabadell — del Badalona no en puc respondre massa — el secret dels seus triomfs l'heu de cercar en què hi ha per damunt de tot esperit d'equip i amor al club. Del primer al darrer, el més bo com el més dolent, tenim el nostre pensament en el club, a fer-lo gran, poderós, temut de tots. Ens veiem sempre, ens comentem les jugades, som, de més a més de companys d'equip, amics a qui diuen que un ideal ha reunit per a fer-los triomfar de tot. Un equip així, qui sap on pot arribar!"

Tena es posa l'americana. Bon panyo sabadellenc! Després, curiosament, el capell. La "toilette" s'ha acabat. Una darrera pregunta, però, quan es disposa a pujar a l'automòbil que ha de portar-lo altra vegada a Sabadell. Com acabarà això? Qui es classificarà? Tena, sense rumiar-ho gens, força convençut, pel que es veu que no ha de quedar malament com a profeta, diu:

"El primer i el segon lloc seran per al Barcelona i per a nosaltres, i el tercer per a l'Espanyol." L'auto desapareix. S'ha anat fent foc. A les portes del camp, esperant la sortida dels jugadors, els fanàtics de torn d'ambdós clubs, que no soparien de gust si abans no poguessin dir-ne una als seus amics (?). Si s'ha guanyat, amb una cara de pasquies donen l'enhorabona estrenant la mà — amb els peus, encara que els vengueren, no si atreixessin... — vulgues que no. Si s'ha perdut, posant una cara trágica, deixen caure una mà a l'espatlla del jugador i diuen mal del referee.

Que aquest sempre és qui ha de pagar els plats trencats...

PARDAL

Martingales d'un alcalde de R. O.

Heus ací una còpia del manifest que els ciutadans de Manresa, en forma de lletra oberta, dirigeixen al seu alcalde, senyor Francesc de Puig (alcalde de R. O. imposat pel govern Berenguer), en censura de la seva actuació a profit particular seu i del senyor governador civil de Barcelona:

"Lletra oberta al senyor Francesc de Puig i de Pallés, alcalde-president de l'Excel·lentíssim Ajuntament de Manresa. Excel·lentíssim senyor: Són encara presents a la memòria de tots els fets de la nit del 26 de setembre. No caldrà, doncs, recordar-los. Però aquella nit, dos milers de ciutadans, congregats davant els balcons de la Casa de la Ciutat, formularen una protesta i una petició que, resumides en una instància que portava nombroses signatures, fou lliurada a mans del que ocupava en aquella hora el vostre càrrec. Han passat molts dies. Hem vist com després de fúndes ones vacacionals representen l'exercici del càrrec governatiu i de R. O. i hem vist també, amb sorpresa, com ni us dignàveu donar-vos per assabentat de la petició, ni en donàveu conel-

xement oficial als regidors que per una disposició automàtica ocupen avui els llocs del Consistori.

Aquesta falta d'atenció i aquest manament al deure — car cavil·losament no poden qualificar-se d'altra manera — no és encara tot ni el pitjor. Mentre d'una banda s'intenta fer fondre la instància, per altra via veiem, Excm. Senyor, lliurat a una tasca per contrarestar els seus efectes. Feu l'orni i el desentès davant la petició que sigui anul·lat l'acord d'un Ajuntament dictatorial pel qual era posat a la Galeria de Manresans Il·lustres el retrat del general Despujol i Sabater, i en canvi exercici dels del despatx de l'Alcaldia tota mena de despatxos per treure validesa a les signatures. Fallat aquest intent, per procediments semblants organitzen amb tota reserva una Comissió per dur a terme un acte de desgauge al general Despujol. D'haver donat vista a la primera petició res no tindria a objectar a la realització d'aquest acte. Però davant dels procediments emprats i de la significació donada a la visita al general Despujol el dia 20 d'aquest mes, segons es desprèn de la mateixa nota del Govern Civil, creiem un deure

per la rambla diuen...

... que Ramon Franco és un perfecte aviador i un perfecte ciutadà.

... que n'és una bona prova el seu darrer sensacional article.

... que a l'aviació hi són tots els que "volen" i no "volen" tots els que hi són.

... que els dibuixants encara no han fet cap gestió per la llibertat del seu col·lega Helios Gómez.

... que aquesta indeferència no fa pas massa bonic: al contrari.

... que la "manchette" del número passat de LA RAMBLA ha estat comentadíssima.

... que dimarts passat hi havia cua d'aspirants, al carrer de Claris.

... que en vista de l'èxit, pensen establir-se diversos competidors.

... que hi ha qui "prepara" un altre "complot".

(Segona edició)

... que un o altre rebirà.

(Segona edició)

... que el senyor Despujol ja té molt endavant la seva enquesta sobre les detencions governatives.

... que, mentrestant, els detinguts segueixen a la presó, a despit d'haver-n'hi algun, com Lluís Companys, que està malalt.

... que serà curiós de conèixer el resultat de l'enquesta del senyor Despujol.

... que, mentrestant, el senyor Despujol encara és governador de Barcelona.

... que dintre el Cos de Telègrafs impera un règim de terror.

... que, sense formació d'expedient de cap mena, acaben d'ésser traslladats diversos funcionaris de les oficines de Barcelona.

... que alguns d'ells havien estat redactors de "La Voz de Telègrafs".

... que un jove i modest funcionari, pare de quatre fills, acaba d'ésser traslladat fulminantment a Pontevedra.

... que un altre té ordre de trasllat no res menys que a Tenerife.

... que això ha de formar part del programa de "normalitat" de Berenguer.

no deixar-ho passar en silenci. Si uns senyors d'una manera més o menys amagada, i sense altra representació que la seva pròpia, es permeten de parlar en nom d'alguna entitat i de la ciutat en determinat sentit, i fer veure que els signants de la instància de referència són només quatre insolents, nosaltres, ciutadans també, pertanyents, en major o menor nombre a gairebé totes les entitats i estaments de la ciutat, d'una manera pública i clara creiem un deure reformar la mateixa petició i per les mateixes raons.

Continuem creient, Excm. Senyor, que l'acord de posar el retrat del senyor Despujol a la Galeria de Manresans Il·lustres no obvi a res més que a la fallera dels estòmacs agraiats de la primera dictadura d'homenatjar totes les autoritats més o menys dictatorials. En l'acta mateixa de l'acord no se cita cap mèrit real, i és evident que d'haver tingut no s'haurien oblidat d'aquest importantíssim detall. I en això no fem més que estar d'acord amb el mateix senyor Despujol, que va exposar aquestes mateixes idees a la Comissió que va anar a desatjar-lo. Per altra part, no cal tenir una intel·ligència privilegiada per a comprendre l'absurd que representa un homenatge així quan el ciutadà homenatjat encara és viu.

Qui pot assegurar que en el transcurs del camí de la vida que li manca de transcórrer no haurà de convertir en blasmes els seus fervents elogis? Anotem, encara, que fou necessària la censura perquè fos dut a terme aquell acord, i solament per aquestes raons creiem que ja queda a bastament demostrada la necessitat de desfer-lo.

Però hi ha més encara.

Si per posar la imatge d'aquest

... que el governador de Lleida, bé per ara.

... que aviat hi haurà eleccions.

... que és, que aviat hi haurà eleccions.

... que...

... a los palacios subí, a las cabañas bajé, y en todas partes dejé memoria amarga de mí."

... que el senyor Lasala, president de l'Audiència de Barcelona, encara no ha dimitit.

... que és d'esperar que dimitirà un dia o l'altre.

... que el senyor Léon Rollin, de "Le Temps", que es troba de pas per Barcelona, és un gran periodista.

... que potser ho és massa perquè, segons sembla, troba perfectament enraonada l'actitud del govern francès davant el "cas Macià".

... que una de les remarques curioses que també ha fet el senyor Rollin és que d'un poble que d'ençà de 1714 fa la revolució, no cal fer-se'n pas massa.

... que de vegades aquests periodistes tan grans i tan internacionals...

... que quan a l'Ateneu algun membre de la Junta no rutila, el president tot seguit l'amença: "Miri que LA RAMBLA DE CATALUNYA ho portarà..."

... que els primats eclesiàstics voldrien, ara, implantar una nova dictadura.

... que seria una dictadura clerical, a base del senyor Cierva.

... que molt aviat serà començada una intensa campanya des de les troncs.

... que se n'hi anirà d'aquí a molt pocs dies.

... que la qüestió és anar tirant, així s'ensorri el món.

... que si a la secció de "Pèrdues" dels diaris s'hi anunciessin tots els senyors que han perdut la vergonya, els diaris farien un gran negoci.

... que el senyor Álvarez de la Campa, encara, no ha dimitit la presidència del Consorci del Port Franc.

... que probablement dimitirà un dia o l'altre.

manresà, avui governador civil, en els murs de Casa la Ciutat, no es van trobar mèrits que ho justificassin, avui mèrits suficients justificaven, i adhuc exigeixen, que sigui retirada. La seva actuació veritablement dictatorial al servei d'aquesta segona dictadura des de l'alt càrrec que ostenta, ha ferit reiteradament els nostres sentiments de llibertat i de justícia, amb actes com el segrestament de Macià i les paraules ofensives que el seixaren, detencions il·legals de ciutadans honorables, repressions obreres, persecució de la premsa, arbitrari amonestament de la paraula del poble i altres disposicions i fets que, reunits com són, fàcilment poden recordar-se.

I per acabar, permetem-nos, Excel·lentíssim Senyor, que us diguem que no esperem pas que el present escrit i les signatures que el segueixen us impressionin poc ni gaire per variar la conducta fins ara observada. Heu demostrat prou clarament en aquest afer les vostres condicions per exercir un càrrec de R. O. a gust únicament d'aquells que us el posaren a les mans. No tenim tampoc cap confiança que l'actual Ajuntament, nomenat sense comptar amb la voluntat del poble, prengui el camí de la justícia.

Conten que el general Despujol va dir a la Comissió que pretenia desgreujar-lo, que ben segur que un altre Ajuntament, un dia o altre, desferia el que havien fet injusticadament els antecessors, al servei de la dictadura. Nosaltres creiem el mateix. Però creiem, també, que això no s'esdevindrà fins al dia que deixin de governar-nos els que tenen el favor dels de dalt i siguin substituïts pels que tinguin la confiança del poble.

Manresa, octubre de 1930.

humor amb Codi Penal
i llet de Jurisprudència

El meridià de la Conreria

Som uns grans admiradors dels catalans d'Amèrica, i dels de tot el món, perquè no hi ha cap motiu perquè deixem al marge de la nostra admiració els d'Àsia, Àfrica, Austràlia i d'Europa mateixa. Comprengem que tots aquests catalans que no coneixen de la vora ni el general Berenguer ni el general Despujol, de tant en tant se sentin indignats perquè el país de la revolució no morza prou de pressa. També nosaltres, admiradors dels liberals de Venècia, ens indignem molt que encara no hagin fet la revolució per treure el tiró d'aquell país, diu Juan Vicente Gómez, que és una mena de Martínez Andino veneçolà. I si no fos que de tant en tant aquests catalans d'Amèrica tracten diners per als presos, per als exiliats, per fer alijes d'armes, per comprar gasol i per altres determinats objectes d'utilitat pràctica, ens hi indignaríem i tot. Però és allò, són tan omatges i esplèndids, i cada vegada que els demanem diners són tan diligents a trametre'ns-els, que mai com en aquesta ocasió pot dir-se amb més motiu que el diner fa callos, i que amb bitllets de banc es tapen moltes boques.

De tant en tant, però, hi ha algun català d'Amèrica amb diners que surt amb algun estirador. És clar que qui paga mana, i que no hi ha més remei que donar-li gust, però de vegades això no és possible del tot, i aleshores s'arma el gran tripijoc.

Abans que el general Primo de Rivera tingués la gran pensada de fer el cap d'Estat d'acord amb els seus amics de Josep Pla, hi va haver un català d'Amèrica, home il·lustre i de diners, que, segons ens ha contat persona que intervingué en el fet, va oferir els necessaris perquè fos confeccionat el mapa de Catalunya. Havia d'ésser un mapa amb tots els estats, un gran mapa, a fragments en fulles soltes, i un descriptiu que fins hi sortien les cases de pàgines no cal dir—, les barriques de les vinyes i els més modestos matins de farigola de les nostres boscarries. Personell opte per a aquesta mena de feines es posà al treball, en nom de la Mancomunitat—aleshores encara no existia—, amb la col·laboració d'algun element militar afectat als serveis de topografia. Mai no s'hauria fet un mapa de Catalunya tan descriptiu.

El català d'Amèrica que havia ofert els diners per a la confecció d'aquest mapa havia, però, posat una condició: que quan el croquis de la primera fulla fos fet li fos tramès a Buenos Aires per tal de donar-li la conformitat i que la tasca pogués prosseguir. Així fou fet. Se li va trametre la primera fulla i es va esperar la contestació. La resposta va venir acompanyada d'una carta encesa d'ira. La indignació procedia d'haver estat elaborada aquella primera fulla del mapa de Catalunya segons el meridià de Greenwich, que és el que s'adopta internacionalment per a aquesta mena de treballs.

"Quina manca de patriotisme!—deia el català d'Amèrica, indignat—. I que un home que està lluny de la Pàtria hagi de donar encara lliçons als que viuen sota el seu cel! On s'està fent un mapa de Catalunya amb el meridià de Greenwich, un meridià foraster, quin a Catalunya tenim un meridià propi, un meridià autòcton que ens allibera d'haver-ne de manllevar d'altres als estrangers, un meridià que passa per la Conreria..." La lletra continuava en tona semblant, arborada d'indignació.

Quan els que havien elaborat aque-

lla primera fulla del mapa de Catalunya llegiren la carta es guairearen els uns als altres, perplexos. Són coses d'aquelles tan inesperades, davant les quals un home no sap quin partit prendre. El català d'Amèrica va retirar la subvenció. El mapa de Catalunya es feu amb el meridià de Greenwich, amb penes i treballs, amb els pocs diners que la Mancomunitat tenia reservats per a aquest objecte, i la vinguda de la primera dictadura interrompé la tasca.

Aleshores el que el conegueren van parlar durant molt temps de l'afar. Aleshores, que passava els estius a la Conreria deia que jo li havia semblat alguna nit sentir com uns sorolls estranys subterrànies, i insinuava la possibilitat que no fos el meridià que el català d'Amèrica deia que hi passava.

D'altres proposaven anar-hi a fer uns pous i uns excavacions per si trobaven aquell meridià. Així sortiren de dubtes—deien, El català d'Amèrica va retirar l'oferta dels diners. Aquest és el fet: Com a catalans ens hem de donar vergonya d'haver donat a manllevar el meridià de Greenwich.

No hem pensat més en la cosa, quan ara, en llegir les declaracions d'En Cambó donades a conèixer en l'obertura de la Borsa del Treball de la Lliga, diu Unió Catalana, hi trobem que l'il·lustre amic de La Veu de Catalunya diu: "L'entim en compte el meridià que passa per Catalunya..."

—Ja el tinc—hem exclamat de seguida—. Aquest és el meridià de la Conreria que aquell català d'Amèrica exigia que servís de base per a confeccionar el mapa de Catalunya. Quan En Cambó ho diu, és que deu ésser veritat. Un home tan i tan assabonat de tot no s'aventuraria pas a llançar una afirmació tan rotunda sense saber que no hi podrà ésser desmentida. Per tant, és cert que "per Catalunya hi passa un meridià". Caldrà anar a En Palés i Barba perquè prospecti amb el seu dispositiu l'indret exacte del seu pas. Aquest meridià, pel lloc on fou declarada la seva existència—Unió Catalana—, i per la persona que la va proclamar—En Cambó—és el meridià per on es pot entrar a passar-se-la bé, amb riqueses i honors i la gran gaubancia. Ens imaginem que el pòmet de joventut de la Lliga, aquest pòmet on hi ha els Orlans Saltor, Manuel Teisidor Coma, Armadé Gual, Lluís M. Arnaus, Baldori Cruells i Folguera, Josep Gual Montoliu, Enric Maynés Sostres, Josep Codolà, Ramon de Dalmau, Narcís de Carreres, ja deu saber ben bé on és aquest meridià. Un d'ells, precisament, En Saltor, hi passava estius, a la Conreria. Es un meridià que va carregat de regidories, d'alcaldis de barri i d'altres càrrecs públics similars per a fer la felicitat de la gent que té ganes de figurar.

Els que anem amb el meridià de Greenwich no anem mai enllac. Es veu que el que cal és anar d'acord amb "el meridià que passa per Catalunya", el meridià de la Conreria que va descobrir aquell català d'Amèrica, i que pel que es veu és també el meridià d'En Cambó, que ho fet més que descobrir que passa per la Conreria: La situació, més concretament, al carrer de Claris, guarda-roba d'uniformes per a càrrecs oficials, des del sumptuós de ministre fins al modest de "sereno" de barriades de cases barates.

Els que estiguin sense empleo ja ho saben: Han de procurar anar d'acord amb el meridià que passa per la Conreria.

J. VENTALLÓ

Els pactes revolucionaris

No hi ha per què amagar que han produït sensació a Madrid les reiterades declaracions de la Confederació General del Treball negant una col·laboració directa en el moviment republicà. Molts dels elements antinàstics retreien a l'òrgan de la Confederació que tractés en públic dels pactes revolucionaris. També pot ésser que m'ho retreguin a mi, perquè per açí corren uns republicans que tenen dels programes i de l'acció el mateix concepte que els conservadors espanyols tenen del patriotisme: dir que Espanya és el millor del món i impedir que s'exerceixi sobre els actes i els costums espanyols cap crítica estimuladora.

Consta, però, que el sistema de parlar en públic de la revolució l'han adoptat abans que ningú els representants de les esquerres espanyoles amb les seves reunions estivals i les seves notes oificioses. Nosaltres creiem molt més eficaç el silenci, norma fins avui de tots els conspiradors polítics. Però com que tot hom parla de la revolució—fins el Govern—, i la revolució segueix sense fer-se, també jo em cec autoritzar per a tractar el tema. Si la República s'estableix, finalment, a Espanya, els republicans revolucionaris podran dir que han assajat amb èxit un mètode: el de conspirar a la llum del dia, gairebé amb

notari i taquígraf al costat. Els nostres republicans preferixen la publicitat a les tenebres.

Deia al començament que l'actitud de la Confederació del Treball ha produït sensació a Madrid. Els més sorpresos degueren ésser els caps republicans, que no s'amagaven de donar a entendre l'existència de la col·laboració sindicalista. Ara bé: jo he de dir que els directores del republicanisme—amb alguna excepció, potser—no han fet res per tal de consolidar el pacte. S'han dedicat a predicar una revolució a base de les forces d'ordre, quan les forces d'ordre són, com sap tot hom, antirevolucionàries. Fora aquest el primer moviment fet per transformar un règim que es fes sentir, forces revolucionàries. Al meu judici, l'error de tàctica ha estat veritablement extraordinari i definitiu. No es comprèn que en el mite de Madrid ni un sol orador al·ludís a la col·laboració obrerista, ni donés garanties als obrers que la República ha de donar un tracte diferent als treballadors espanyols del que els està donant la Monarquia. Aquests oradors s'han dedicat exclusivament a parlar de la Llei, de la Constitució i de l'ordre. Com volen que col·laborin amb ells els obrers sense que aquests rebuin abans la garantia de la seva situació futura?

Cert que el règim republicà implica un medi polític favorable per a les reivindicacions obreristes. Però no és menys cert que si la República ha de néixer amb el vicí original de les mateixes classes que empararen la política monàrquica, els obrers es trobaran que han donat senzillament un pas en fals.

No. La República espanyola, nascuda en una revolució, ha de recolzar en el poble. I el poble no són els banquers ni els terratinents. Es parla de no espantar les classes neutres. Però si el que cal fer és espantar-les i fer-les canviar de rumb perquè canviï efectivament la vida espanyola!

Ara bé: a mi em consta que si els caps republicans s'han equivocats, el republicanisme espanyol—el que és viu, radical i francament revolucionari—sent com a seva la causa obrera. La Confederació del Treball pot concertar perfectament que no ens portin a la farsa dels "pronunciamientos". Sense ella estic segur que no es realitzarà cap moviment obrer de caràcter republicà. Perquè els mateixos socialistes no estan disposats a comprometre's sols a una vaga general. Això és diu a crits a la Casa del Poble de Madrid.

JOSÉ DIAZ FERNÁNDEZ Madrid.

Seguint, com segueixen, les dificultats en l'adquisició de paper, ens veiem obligats a donar solament deu planes en aquest número. Preferim, de moment, aquesta solució a la d'escargar el tiratge, i confiem de resoldre molt aviat aquestes dificultats, ben alienes a la nostra voluntat

la actualitat
de Catalunya

de la Junta de l'Institut de Cultura, entitats i una representació de l'Ajuntament de Barcelona, en nom del qual l'alcalde inaugura la placa reposada.

* El Jutjat de Vilafranca ha començat les diligències sumariats per la publicació d'unes fulles convocant al mite d'afirmació republicana i pro-presos que havia de celebrar-se en aquella població el dia 12 de l'actual, i que foren denunciades pel fiscal per contenir certes frases que foren considerades atemptatòries al principi d'autoritat. Prengué declaració al propietari de la impremta que les confeccionà i efectuà un escorcoll al Centre Republicà Federal Radical.

Un d'aquests dies prendrà declaració a alguns individus que formen la Comissió del pacte de les esquerres d'aquesta vila.

* Abans d'ahir, dissabte, el nostre Josep Fontbernat donà una interessantíssima conferència al Centre Excursionista de Sitges, sobre el suggestiu tema: "Campanaments a muntanya i campanaments a l'Atlàntic".

* Els nostres amics Jaume Aguiar Miró i M. Carrasco i Formiguera segueixen perfectament.

* Una comissió de familiars dels defunts governatius de la Presó Model ha interessat del governador Despujol la llibertat dels detinguts.

Els parents de Lluís Companys subtrallaren el fet de la malaltia que afecta al seu familiar.

El governador, bé, per ara.

* Per a divendres vinent, dia 7, la Unió Socialista de Catalunya anuncia una Assembla general extraordinària, al seu local provisional del Círcol Republicà de Barcelona (Porta-Ferrissa, 28), i hora de les deu del vespre.

Es dona el cas que aquesta entitat, constituïda durant el mes de març, no ha aconseguit que el governador aprovés els seus estatuts fins ara, a despit de totes les gestions realitzades. Actualment, salvat aquest obstacle, la U. S. de C. pensa començar intensament la seva campanya d'organització i propaganda.

* Dimarts passat va tenir lloc la reunió de constitució de la Delegació d'Acció Catalana a Granollers. A la convocatòria adreçada a adherits al manifest, pels signants d'aquest, acudí a l'esmentat acte un públic molt nombros, entre el qual abundaven els elements joves de Granollers.

Després d'exposar als reunits el motiu de l'elecció de l'assemblea, es va procedir a l'elecció del primer Consell directiu d'Acció Catalana de Granollers. Resultaren elegits per a ocupar els càrrecs els següents: Julià Llobet, president.

Vicents Tavernier, vice-president. Eduard Tormo, secretari.

Rafel Xirau, vice-secretari.

Joan Garrell i Garrell, comptador.

En Sala Romaguera i Eduard Corbera, vocals.

També foren elegits per a ocupar els càrrecs del Comitè d'Acció Política els senyors Julià Llobet,

retallat

EL SENYOR LASALA.

De "Mirador":
"Ho direm sense donar-hi gaires voltes: si el Govern hagués traslladat el president de l'Audiència, el senyor Lasala, el Govern i el governador s'haurien estalviat molts conflictes. S'haurien estalviat aquesta multitud de denúncies contra la premsa barcelonina que són un descrèdit per a qui les fa."

Es molt possible que el senyor Lasala, quan va venir a Barcelona, hagués arribat amb el propòsit de dirigir la vida judicial de Barcelona amb tot el seny i l'equanimitat pròpies de la seva funció de magistrat. Però set anys de veure's obligat a executar les ordres incívils d'una dictadura i a suportar un vassallatge indigna per a l'autoritat del seu càrrec li han fet perdre la noció exacta de les seves funcions. Tot hom recorda que al despatx del senyor Lasala i en presència d'ell, el famós Milans del Bosch es va poder permetre, des de la taula del President de l'Audiència, armat amb el seu bastó de governador, coaccionar els advocats de la junta del Col·legi de Barcelona per obligar-los a cometre un acte contrari a la seva dignitat i decretar la seva presó quan no va poder fer-los sucumbir. Un magistrat que s'ha vist obligat a sofrir aquesta humiliació i l'ha soferta sense protestar i sense haver trobat encara avui l'ocasió de vindicar-se ni de mostrar cap sentiment per l'ultratge rebut, és molt difícil que pugui concebre la seva autoritat d'altra manera que excusant-se a servir la que encara pot creure voluntat arbitrària dels que manen. En rigor, el senyor Lasala no hauria d'ésser traslladat, sinó que ell espontàniament hauria hagut de demanar permís per anar-se'n quan va veure que totes les altres autoritats de la dictadura havien desfilat com una nosa a tot propòsit de govern normal."

Col·legues de la Premsa barcelonina: "Mirador" ha començat. ¿Què us sembla si en parléssim tots una mica, del senyor Lasala?...

Miquel Ventura, Eduard Saló, Miquel Vilagel·la i Andreu Busquets.

* Sense donar cap mena d'explicació, ha estat clausurat pel governador civil (?) de Lleida el Centre "El Progrés", de recent fundació, de Bellpuig.

Hi ha qui creu que aquesta clausura ha estat la resposta al fet d'haver-se manifestat a l'estació el poble de Bellpuig el dia que passaren en direcció a Lleida l'esposa i la filla de Francesc Macià. Els seguidors d'aquesta suposició es basen en que han estat imposades algunes penyes a determinats veïns de la localitat per haver anat a saludar els familiars de Macià a l'arribada del tren a aquella estació.

Altres creuen que és per evitar el mite d'afirmació republicana que estava anunciant per al dissabte passat, organitzat precisament per l'entitat clausurada.

Cocktail de la setmana

Ja fa uns quants anys que, quan arriben aquests dies, els cronistes brillants de tots els diaris passen una mala estona. Les sales de redacció estan al·ludides sota l'interrogant fatídic: ¿qui podem dir del "Tenorio" que tingui tan sols una punta d'originalitat? Hem arribat a un punt en què l'únic comentari possible sobre l'avençament sevillà és de dir que no hi ha comentari possible a fer. S'han acabat les existències de literatura de Tot-Santa. Si no ens surt un xavi benemèrit i ens descobreix que Don Juan no era de Sevilla, sinó fill de la Barceloneta, com el professor Blanco i Cristófor Colom, el tema del "Tenorio" haurà desaparegut per sempre més de les planes dels nostres diaris.

Enguany, però, Don Juan no està de bon humor. Si no fos que els empresaris dels teatres es queixarien i que el públic li conec tan bé el paper com ell mateix, el "Tenorio" es deixaria de fanfarronades i es dedicaria a les quatre reflexions amargues sobre la baixa de la pesseta. Perquè sembla que és de debò que la pesseta baixa. Fins fa pocs dies jo restava perfectament escèptic davant les exclamacions dels economistes i l'esverament d'alguns coneguts meus. M'havia arribat a creure que totes les combinacions tenebroses de la Borsa, els misteris de l'alga i de la baixa, no eren res més que fantasies, l'alliberament d'una societat materialitzada que descobria una nova poesia en aquesta mena de conte de fades que és la gran finança. Però l'altre dia un modest cambier de cafè em va fer caure la bona dels ulls. En pagar-li el "pernod" que prenc cada vespre, em va dir:

—Perdoni; val una pesseta més.
—Per què?—vaig preguntar.
El bon home va arrançar les espatlles amb un gest ple de fatalisme, i va contestar:
—Vostè dirà... És la baixa de la pesseta.

La moralitat d'aquesta anècdota demostra que l'alcohol serveix per a alguna cosa més que per a fer malbé la salut. Entre altres satisfaccions, jo deo al "pernod" de l'haver estat iniciat en els misteris de la finança.

El que ja no trobo tan natural és que algú hagi volgut atribuir a la baixa de la pesseta l'entusiasme amb què les senyores s'han llengat a portar boina. En general, resulta una mica arriscat de voler trobar un justificant a les modes femenines. Jo

crec que les senyores porten boina per les mateixes raons, si fa no fa, que abans no en duïen. Fa uns quants anys que varem quedar en què les circumstàncies de la vida moderna exigien que les falduilles i els cabells s'havien d'escargar. Avui dia, les falduilles i els cabells s'han tornat a allargar, i no serà pas perquè la vida moderna hagi variat les seves exigències. La moda, com la finança, té els seus misteris i veiem que mentre la llum puja, les falduilles baixen, seguit, també, els dèsignis d'una mà aculta que manobra des de l'estranger...

I ja que parlem de la moda, bo serà que dediquem un comentari als primers abrics que aquests dies han tret el nas pels carrers: Les organitzacions de turisme han acordat que Barcelona era una ciutat d'hivern. Les organitzacions turístiques, en general, es dediquen a proporcionar al públic internacional uns indrets escollidíssims, on a l'hivern hi faci calor i a l'estiu hi faci fred. L'ideal del turista consistia en haver de portar abric de pells a l'agost i poder prendre banya de mar el dia de Nadal.

Les organitzacions de turisme, en declarar que Barcelona era una ciutat d'hivern, han volgut dir que del novembre al febrer, per les Rambles hi feia una calor que espantava. Vostès condiran amb mi que aquesta pretensió és una mica exagerada. En canvi, hi ha un problema barceloní del fred, que ningú s'ha preocupat de resoldre. Ens referim al fet, tantes vegades comprovat, que a Barcelona no es pot a fer fred fins que la gent tren els abrics. Vostès pot pensar que els abrics de la gent són, precisament, una conseqüència del fred. Jo estaria molt content de poder-los provar el contrari, perquè tinc l'intima convicció que són els abrics els que criden el fred i no el fred el que crida els abrics. És clar que l'afirmació és una mica arriscada, però si vostès examinen el cas amb una mica d'atenció veuràn que no vaig pas errat del tot. És una simple alteració de les causes i els efectes.

Si demà totes les senyores sortissin al carrer amb els braços nusos i amb vestits lleugers, i els homes apareguessin amb vestits de seda crua i amb un aire perfectament estiuenc, veuríem com el fred es bat en retirada i el clima més dolcendria a instal·lar-se a la plaça de Catalunya.

Al cap i a la fi, aquesta és la manera com els hotelers francesos han arribat a demostrar que Nica era una ciutat d'hivern.

JOSEP MARIA PLANES

PER L'ADQUISICIÓN DE L' "EVALU"

Tenim notícies que a primers de desembre se celebrará al "Casal dels Eports" un fluidíssim festival de teatre — a base de les divertides obres "L'honor del barri" i "El contraban" —, per tal de recaptar fons per a l'adquisició de l'"Evalu", el balandre d'Enric Blanco.

Sabem que els papers de les obres seran jugats per jugadors, directius, federatius i periodistes dels principals clubs i periòdics de Barcelona, amb èxit esclatant, quant al festival i profit de Rini.

No cal dir com celebrem aquesta il·loable iniciativa i posem les pàgines de LA RAMBLA a disposició dels organitzadors del simpàtic festival, que aquest trobi tot l'èxit que mereix.

Català:
Llegeix en català. Assisteix a funcions de teatre català.

Avui fa quatre anys que Francesc Macià inscriví a la història de Catalunya el nom de Prats de Molló.

Català:
Tenim bon teatre. ¿Per què no hi vas?

"POBRES TECNICOS..."
(Tragedia en dos actes i un epíleg, de Bas Bofill)

—No: És això dura guera, aquí jois serem ocells de govern...